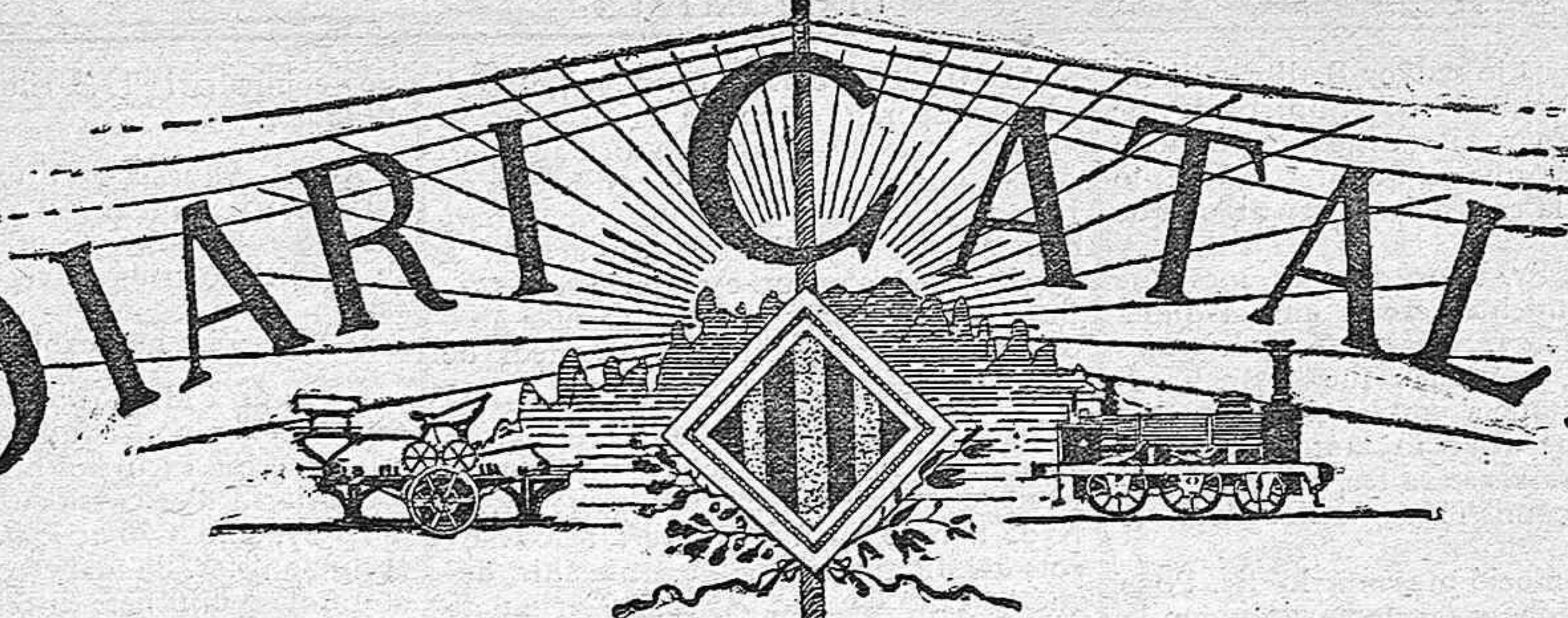

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIMECRES 12 DE MAIG DE 1880

NÚM. 348

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32. 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona. un mes. . . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA.— Sant Domingo de la Calzada.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de la Verge del Roser.

AVIS.

Demá repartirém á nostres subscriptors lo quart full de MODAS Y LABORS, que contindrà varios figurins y alguns dibuixos per labors de senyora.

Espectacles.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—46 d' abono, par, á dos quarts de nou, AIDA.

TEATRO ROMEA.—Societat Romea.—Funció pera avuy. Estreno de la preciosa comedia en 3 actes LA FUERZA DE UN NIÑO y la pessa POR UN ANUNCIO.—Entrada á localitats 3 rals, idem al segon pis 2. A las 8.

Demá dijous, Teatro Catalá.—Lo drama en 3 actes LO FORN DEL REY y la comedia en 1 acte CEL ROGENT.—Se despatxa en contaduría.

TEATRO DE NOVETATS—Habentse aplasat la inauguració del Teatro del Tívoli pera 'l dijous 20 del corrent, s'obra un nou abono de duas funcions que tindrán lloch en los dias 16 y 17.—L' abono estarà obert avuy y demá dijous de 4 á 7 de la tarde.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plassa de Catalunya.—Avuy dimecres á dos quarts de nou.—Funció composta dels mes escullits exercicis, formant part d' ells la presentació del decano dels Clowns Mr. Whittoyne.—Entrada 3 rals.

Nota: La Empresa obsequiará á las senyoras que ocupin los palcos y cadiras, ab un bonich cromo, regalo dels senyors Tarafa, Campderós y companyia.

Demá dijous tindrà lloch la inauguració de las funcions de Moda, que tant éxit alcansaren l' istiu passat.

Reclams

LA CAMELIA.

Gran assortit de coronas de primera comunió de últimas novetats, desde 4 rals fins á 100 una. Gran assortit de flors de últimas novetats pera senyora y objectes pera la construcció. Especialitat en coronas y objectes pera difunts. Carrer del Bisbe n.º 4.

LO FORN DEL REY

DRAMA EN TRES ACTES ESCRIT PER EN FREDERICH SOLER.

Se ven al preu de 8 rals l' exemplar en la llibreria de l' Eudalt Puig (Plassa Nova) y en las principals d' aquesta ciutat.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERÍA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse Llibreteria, n.º 13.

Centro - Científich - industrial.

MATEMÁTICAS MECÁNICA Y DIBUIX

Archs de Junqueras, número 7, pis primer.

EL COMPAÑERO

DEL MERITORIO.

Obreta de gran utilitat per los jóvens empleats en escriptoris, ensenyant á resoldre ab rapidés moltes operacions. Se ven á 4 rals l' exemplar en las principals llibrerias.

NOUS MOLINS DE VENT.

Motor inanimat que 's frena á voluntat. Gabriel Faura únich constructor en son sistema, donará quantas explicacions 's demanin, en las Cortes, carretera números 16 y 18.

LA BASTONERÍA

Jaume 1.er. n.º 7.

Gran novetat en bastons propis pera regalos y

especialitat en bastons de mando pera autoritats civils militars y eclesiásticas. S' arreglan boquillas.

GRAN

FÁBRICA CATALANA de Joseph Tutau, de banos parayguas y sombrillas per major y menor.—Se telan y arreglan.—Rambla de Sant Joseph número 30, devant de la Virreina.—Sé necessitan montadoras.

INTERESSANT

Los síndichs dels respectius grémis de especuladors en calsat y sabaters á la vegada, invitan á sos agremiats á Junta General que's celebrarà 'l dia 12 del corrent, á las 3 de la tarde en lo local de la Unió de las classes productoras, carrer Nou, número 42, pis primer.

Noticias de Barcelona

SESSIO DE L' AJUNTAMENT.

Ahir lo Ajuntament celebrá la sessió ordinaria ó siga la de reglament. A dos quarts de cinch s' obrí la sessió. Llegida y aprobada l' acta de la sessió anterior se doná lectura de una comunicació del governador de la provincia, en la que ecsita lo zel de l' Ajuntament pera que presenti los presupostos com mes aviat millor. S' acordá contestarli que celebrarian, com ja 's fá, totas las sessions extraordinarias que fossin menester fins á la completa aprobació dels mateixos, á fi de presentarlos tan aviat com pogan.

Lo senyor President digué que en la próxima sessió ordinaria se donaria compte dels trevalls practicats per la comissió nombrada á fi d' obrir una informació en l' assumpto del *blat de moro* del senyor Cuyás, puig que fins avuy no acababan los vint dias de temps que se 'ls hi doná.

Lo senyor Pons presentá una moció queixantse de la mala calitat y poca cantitat d' aygua que raja en las fonts públicas de Hostafranchs y demana que se li diga lo que ha fet la comissió sobre ai-

xó. Li contesta lo senyor Batllori dihent que ja se ha demanat al Ajuntament que procuri fer anar mes aygua en aquella barriada, mes que en quant á calitat, lo químich de la casa l' analisá y digué que era potable.

Replicá lo Sr. Pons, que per mes que digui lo químich ell creu y afirma que l' aygua es dolenta. Sobre aixó doná varias explicacions, lo que feu que 'l Sr. Escuder demanés que s' ampliessin 'ls análisis de l' aygua y per lo tant se declarés urgent, com aixís se va fer, reunintse acte seguit la comissió respectiva á fi de dictaminar.

Una altre moció presentá lo Sr. Pons en la que demanava, que havéthi en la barriada d' Hostafranchs alguns carrers que portavan los mateixos noms que altres de dintre Barcelona, ocasionant aixó que moltes cartas s' extraviessin, se procurés mudar sos noms. Aquesta moció passá á la comissió respectiva pera son estudi.

Se aprobaren varis dictámens entre ells los següents:

Acordar que 's destinin 100 pessetas pera la festa de Santa Madrona, assistint als oficis de l' iglesia citada, una comissió del Ajuntament y dos massers.

Que 'l Sr. Font y Mariages fassi 'l dipòsit de reglament, pera la tranvia que te projectat y que sortint del carrer Nou de la Rambla ha de atravessar lo Poble Sech.

Que amenassant ruina la volta del arch dels Tamborets, se avisi á l' amo de la casa número 4 de dit carrer pera que la fassi tirar á terra immediatament.

A dos quarts de vuit s' aixecá la sessió per no haberhi mes que tretze regidors en lo saló.

UNA OVACIÓ.—Avans d' ahir, lo senyor Fornes, catedràtic d' Historia en l' Institut de segona ensenyansa, bastant restablert de la indisposició que durant molt temps l' ha impedit surtir de casa, aná al Institut, ahont li esperaba una verdadera ovació. Efectivament, tan prompte com los alumnos d' aquell establiment advertiren la presencia del senyor Fornes en la plassa de la Universitat, sortiren del edifici manifestantli ab sos ademans y postura la satisfacció que esperimentaban al veure restablert de sa dolencia al professor que tant se desvetlla per sos deixebles. Si no haguessen sapigut ab anterioritat lo carinyo y apreci que al senyor Fornes professan los alumnos de nostre Institut, nos ho hauria demostrat la manifestació feta avans d' ahir devant del Institut. Gran satisfacció debia causarli la actitud dels jovers que cursan segona ensenyansa, al donarli las probas de gratitut y apreci per son comportament en las classes y fora d' ellas. Nosaltres habiam observat que en general los alumnos mes be temian que apreciaban á sos professors; ara 'ns habem convenut de que hi ha professors, que sabent inspirar respecte, inspiran també amor. Nos en alegrém y felicitem per aquest motiu al senyor Fornes.

LA «REPARADORA» DE RETURN.—Avans d' ahir, á las 10 de la nit, van arribar á Barcelona los pelegrins y pelegrinas que la societat «La Reparadora», habia portat á Montserrat. Durant lo viatge no tingueren cap incident notable.

Al baixar del carril, un marit que s' estava esperant prop de la estació, va veure á la seva muller, que formaba part de la comitiva, y com que sembla que no li habia demanat permís, l' home vá perdre 'ls estribos y ell y ella van arribar á la grenya, donant un espectacle gens edificant y molt poch en consonancia ab l' objecte que deuria buscarse per medi de las pelegrinacions.

MES PELEGRINACIONS.—Ja hem perdut lo compte de las pelegrinacions y romerías, y cada dia 'n veyém anunciadas de novas. Avuy han de pujar á Montserrat los devots del districte de Berga, que ahir degueren reunir-se en la Casa de Caritat de Manresa.

A veure si 'ls iniciadors de tanta pelegrinació conseguiran una cosa enterament distinta de la que 's proposan. La gent de la nostra montanya viu atrassada principalment á causa de son aislament, puig res avispá tant com lo viatjar, y si 's logra que 'ls pajesos viatjin, molt tindrem guanyat. ¡Fora curiós, que 'ls que van per llana ne sortissin esquilats!

LOS OFICIALS D' EN SAVALLS Y D' EN TRISTANY.—Al parlar dels cafés en que 's reuneixen, posarem lo «Barcelonés» en lloch del «de Barcelona.» Ho aclarim perque si algú vol veurels no perdi passos en va.

NOMBRAMENTS.—Los senyors don Manuel Masó y don Cayetano Puig y Falco, han sigut nombrats metjes auxiliars del Hospital de Santa Creu.

DETENCIÓ.—Com á presunto falsificador de documents de quintas, en perjudici dels mossos concurrents al reemplás del exércit, fou detingut ahir pe'l cabo de municipals senyor Claudi Garcia, un subjecte reclamat per varios jutjats y per lo fiscal de la comissió militar.

DISPOSICIÓ ACERTADA.—Los senyors Gobernador civil y 'l comandant de marina, han disposat que quedi espedit pera 'l públich tot lo terreno prolongació del passeig de la Barceloneta, fins als banys del Astillero, estenenentse també á n'el espay que que hi ha desde l' ex-astillero, fins al lloch ahont la Junta de Damas aixeca en estiu son establiment de banys. Veurem are si l' Ajuntament fará arreglar lo pas pe'ls carruatjes y 'l passeig de la gent de á peu.

ARRIVADA.—Ha arribat á Barcelona lo distingit periodista don Ignaci Escobar, marqués de Valdeiglesias, y director y propietari del diari de Madrid *La Epoca*. Dit senyor está hospedat en la fonda de las Cuatre Naciones.

ROBO.—En lo carrer de la Riera Baixa, fou robada ahir tarde la roba que hi havia en un terrat.

MOSSEGADA.—En la casa de socorro del districte de las Dressanas, fou curada una noya de quinze anys, á qui un gos havia mossegat en lo carrer de la Cendra.

DETINGUTS.—Ho foren ahir dos subjectes. Un que havia robat varias robas d' una botiga del carrer del Lleó y altre que s' habia apoderat d' un bastó en la Rambla de Sant Joseph.

ARTISTA DE PAS.—Procedent de Valladolid, ahon ha cantat ab éxit, se troba en aquesta ciutat de pas pera Milan, lo nos-

tre compatrici 'l barítono D. Enrich Wanden.

AIDA.—Aquesta partitura obtingué éxit satisfactori. Lo tenor Barbaccini feu un Rada mes acabat, y després del acte quart, lo públich lo cridá sis vegadas á las taullas.

Demá serém mes explícits.

EXCURSIÓ Á MALLORCA.—Debém fer una aclaració á la noticia que ahir publicárem relativa á la excursió projectada per la «Associació d' excursions catalana». No 'l dia 27, sino 'l 26 arribarán á Palma 'ls excursionistas, de manera que disposarán d' un dia y mitj pera visitar la capital de las Balears.

Las 70 pessetas que diguérem se calcula costará la expedició en total, son lo cost máxim, puig se creu que no passará de 50 á 60.

Ahir foren varias las personas que anaren á demanar datos á la llibrería del senyor Verdager, encarregat de rebre las inscripciones.

ESTANCH PER PROVEHIR.—S' ha de provehir en propietat l' estanch primer de la vila de Granollers, 'l qual fins are habia estat servit interinament. Las personas que 's creguin ab dret pera obtenirlo presentin sas instancias documentadas en l' Administració Económica d' aquesta provincia, dins lo terme de 15 dias, y al propi temps deuen expressar que tenen fondos pera pagar al contat los géneros que rebín dels magatzems de l' Hisenda.

TEATRO PRINCIPAL.—La companyia dramática italiana que baix la direcció de la senyora Marini trevallá ab molt bon éxit en un dels teatros de Madrid, es probable que, á instancias del empresari senyor Vallesi, dongui algunas representacions en nostre teatro Principal avans de son regrés á Italia.

En aquest teatro se comensarán definitivament las obras de restauració á principis del mes de juny.

ESCOLAS VACANTS EN LA PROVINCIA DE BARCELONA.—Ab arreglo á lo dispost en la real órdre de 7 de juny de 1850, 10 d' agost de 1858 y primer de mars de 1879, han de ser provehidas per oposició las següents escolas de la provincia de Barcelona:

Elementals de noys.—Sant Cugat del Vallés, dotada ab 825 pessetas anyals, y Plá del Panadés, ab 825.

Elementals de noyas.—Vich, ab 916'75 pessetas; Plá del Panadés, ab 550, y Alella, ab 550.

Además del sou assignat los professors disfrutaran de casa franca y retribuciones.

Las instancias documentadas deuen presentarse en la secretaría de la Junta de Instrucción pública d' aquesta ciutat, en lo terme de 30 dias, á contar des la publicació d' aquest anunci en lo *Boletín oficial* d' aquesta provincia, que fou lo dia 5 del mes que corrém.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

«LA RENAIXENSA.»—S' ha publicat lo número 8 d' aquesta important Revista catalana, la qual inserta 'l següent sumari:

Antich ceremonial per la entrada de cardenals llegats en Barcelona, per J. Puiggari.—Lo mestre en Bernat Calvo Puig, per Climent Cuspinera.—Cartas d' Italia, d' en Carles Pirozzini y Martí.—Duas proposicions á la ex-

celentíssima Diputació provincial de Barcelona, per Therenci Thos y Codina.—A la Verge de Montserrat (poesia), de Teodor Llorente.—Cansó á la Verge de Montserrat, per Joseph Franquesa y Gomis.—Endevant! (poesia), de Teodor Creus.—Secció de Bellas Arts, per Artur Gallard.—Consistori dels Jochs Florals y Novas.

DIVISIBILITAT DE LA LLUM ELÈCTRICA.—En l'Ateneo Barcelonés s'están fent preparatius per la conferencia que sobre aquet tema donarà 'l Sr. Rojas, catedràtic de la Escola d'Ingeniers industrials. Lo inteligent físich facilita tots los instruments y 'l Sr. Tasso la forsa de vapor.

ASSOCIACIÓ D'EXCURSIONS CATALANA.—Avuy dimecres, 12 del corrent, á dos quarts de nou del vespre, continuarà lo soci D. Francisco de P. Benessat, en lo local de costum (Foment de la Producció Espanyola, Gegants, 4, primer), sas conferencias públicas sobre 'l tema: «Análisis de las terras de cultiu».

Demá dijous, á la mateixa hora y mateix local, tindrà lloch una vetllada literaria que dedica l'Associació á donya María de Belllloch, guanyadora del premi ofert per aquella en los Jochs Florals d'enguany, y als senyors socis D. Gayetá Vidal de Valenciano y don Salvador Sanpere y Miquel, premiats també en los mateixos.

«L'EXCURSIONISTA».—Habém rebut lo número 18, corresponent al any tercer, del butlletí mensual *L'Excursionista* de la «Associació Catalanista d'Excursions científicas». Conté l'extracte de las conferencias y excursions verificadas per dita Associació, l'extracte de la vetllada literaria que tingué lloch lo dia de Sant Jordi y una secció de novas.

BUTLLETINS

METEOROLÒGICH Y ASTRONÒMICH

Especial del DIARI CATALA, per L. Martí Turró.

Núm. 8.—Dia 11 de Maig de 1880.

OBSERVACIONS.	9 mati.	2 tarde.	9 nit.	mitja.
Temperatura.	17°1	19°2	16°8	°
Núvols.	Forma. Nimb. SE	Nimb. S	Nimb. S	Nimb. S
Admósfera.	Cuberta.	nuvolada	nuvolad.	nuvolad.
Tensió vapor.	0,900	0,890	0,810	0,866
Estat Higromét.	12,240	73,250	10,2:7	11,592
Baròmetre.				

OBSERVACIONS.	9 mati.	2 tarde.	6 tarde.	mitja.
Vent.	Forsa. Fluij SE	Fluij S	Fluij SW	Fluij S
	Direcció.			

Temperatura al Sol (á 2h tarde) 25°6
Pluja total (á 9h nit) 02,8 milim.

PLUJA, LLAMPECHS.—A la nit passada y avuy ha plogut á intervals curts, l'estat del cel es amenassador.

A última hora se veuhen frequents llampechs al horizon del Est.

MARTE Á LA POSTA.—PLANETAS VISIBLES.—ESTRELLAS VARIABLES.—290.—Demá dia 13 á las 12h del matí, lo planeta Marte estarà á sa major distancia al Nort ó sobre l'ecliptica que serà de 1°51'02". En motiu d'aixó y per respecte de sa adequada longitud, dit planeta, se pondrá duas vegadas, com ho va fer Saturno al dia 3 de Janer que ja diguerem á nostres lectors, una á las 0h 01m de la matinada y l'altra á las 11h 59m.

—En conseqüencia de lo que diguerem ahir, resulta que Mercuri es difícilment visible á la matinada; Venus al igual que l'anterior; Marte, fins la mitja nit; Juno, tota la nit; Ceres, id.; Pallas, lo mateix; Vesta y Hera també tota la nit se veurán; Júpiter es poch visible, al igual que Saturno, á la matinada avans de sortir lo Sol; Urano se veu al vespre y Neptuno se trova envolt entre 'ls resplandors del Sol (invisible).

—Estrellas variables;

	Máxima grandor.
R Geminorum.	á 0h tarde. . . 6,9
R Caucri.	á 0h id. . . 7,2
Zeta Geminorum.	á 0h id. . . 3,7
Delta Cephei.	á 16h id. . . 3,7
	Mínima grandor.
Delta Libræ.	á 9h mati. . . 6,1
U Coronæ.	á 5h tarde. . . 8,8
S Caucri.	á 12h nit. . . 9,8

SOL ix á 4:44 se pon, á 7:09.
LLUNA: ix á 7:32 matinada.—pon á 9:30 nit del 13.

Secció de Fondo

LO QUE PASSA EN EUROPA.

La crísis italiana ha quedat resolta del modo mes favorable á la esquerra. Es lo mateix Cairoli, á qui fou entregat lo decret de disolució de la Cámara de diputats y qui presidirá las eleccions que deuen verificarse lo 16 del present. La Cámara s'obrirá 'l 26, al objecte de votar en temps hábil lo pressupost del mes de Juny. La activitat que 's desplega per portar cada partit ó *partida* lo major número possible de diputats, es extraordinaria. Un comité Crispi-Nicotera-Zanardelli quedá constituhit, tan prompte com se llegí 'l decret de disolució, donantse pressa á dirigir un manifest al pais recomanant la unió y aconsellant als electors que exigissin de sos candidats un programa polítich, franch y clar. Es verdaderament d'admirar que recomanin la unió 'ls mateixos que per dissidencias personals, per petitesa de miras, per ambició de mando han fet tot lo possible per impedir á M. Cairoli realisar las duas promesas capitals de las esquerras, l'abolició del dret de molta y l'ampliació del vot electoral. Y caiguda la Cámara, després de donar aquesta proba d'impotencia, sapiguts los móvils á que sempre han obehit las crísis per que han passat las situacions lliberals desde 'l 76, la situació del govern com també la de sos adversaris personals, es altament crítica y fora esposada á una derrota, si 'l partit católich anés á las urnas. Pero, segons se despren de las últimas noticias, lo partit ultramontá que en una reunió tinguda, no fá molts dias, en lo Vaticá habia determinat pendre una part aciuva en las eleccions, no acudirá á ellas per no estar suficientment organiat.

Si restém, per lo tant, del terreno de la lluyta als clericals, y queda aquesta reduhida á conservadors y progressistas, l'èxit, al nostre entendre, no es dubtós.

La victoria serà pe'ls últims. Pero 'l resultat no millorarà la situació del ministeri ni del partit progressista en general, si no logra M. Cairoli obtenir un número tal de diputats, que constituheixi una forta majoría en son favor. Ab ella deu poder fer frente á sos enemichs personals y á sos enemichs polítichs, á las fraccions progressistas y al partit conservador; d'altra manera, tornaria á haberhi una Cámara composta com la present d'una majoría dividida en fraccions, no puguent cap d'ellas contar ab medis per constituhir un ministeri viable.

Per assegurar aqueixa majoria, los ministres se dedicarán durant uns quants dias á recorre la Italia, arengant al poble y 's diu ja que 'l primer lloch que visitarà M. Cairoli serà Napolis, ahont se proposa pronunciar un discurs, desarrollant la política del ministeri. Altres se cuida-

rán de recorre 'l nort d'Italia, per reavivar l'esprít públich en favor d'una situació que 's moria de consumpció, que debia morir per sos desacerts.

Lo partit republicá, si sap aprofitar las dissensions y descrédit dels progressistas y l'odi que en la Península encara se sent per la immoral administració dels conservadors, podrá aumentar lo número de sos diputats, podrá duplicar sas forsas y ab son programa purament democrátich y ab la bandera de la *Italia irredenta*, tan simpática en aquella península, podrá contribuir al adelanto de son pais y explotar en son profit las torpesas dels qui 's proposan fer la felicitat de la Italia. Ampliat lo sufragi electoral, las ventatjes serán sempre del partit republicá, per mes que en diversas parts d'Italia 'l clero conservi grandíssima influencia sobre un poble ignorant y fanátich. Govern lliberal en Italia, Fransa, Bélgica, Inglaterra, ¿no podém suposar que s'atansa 'l moment en que 'ls pobles sian duenyos de sa sort y de son destino?

La questió del Montenegro, en lloch de simplificarse, á prés un aspecte molt grave y amenassador. La Albania, que desde molt temps suspiraba per la Independencia, ha aprofitat la cessió al Montenegro del territori, que ella creu li perteneix, per alzar la bandera de insurrecció contra la Porta y contra 'l petit Principat. Lo Sultan, á qui han intimat los embaxadors residents en Constantinopla, que reocupés lo territori per no abandonarlo fins que las tropas montenegrinas hi haguessen plantat sas banderas, no dona cap contestació definitiva, per no tenir que arribar á las mans ab qui no ha fet mes que practicar lo que desitjaba la Porta. Per que no hi ha dubte; los albanesos han obrat en aquest assumpto ab completa connivencia ab la Porta. Aquesta ha tardat tant com ha pogut á cumplir la cláusula del tractat de Berlin, per la que venia obligada á aumentar lo territori d'un principat, que tantas probas tenia donadas de son valor y amor á la independencia. Cuan no ha pogut negarse á cumplirla, ha procurat buscarli destorbs, y no ha pogut trobarlos sino en son poble, que s'ha manifestat sempre contrari á anexionarse lo mateix al Montenegro que á Grecia. Inglaterra sembla que pren per lo serio aquest assumpto, y si hi dona la solució que 's diu, posará fi á las continuas insurreccions de la Península.

Una discussió acalorada y tempestuosa en la Cámara belga ha acabat de donar la mida de lo que es y de lo que vol la escola ultramontana. Se tractaba de prorogar la lley sobre 'ls extranjers, lley que atribueix al govern la facultat de negar la estancia y fins la entrada en lo territori belga als jesuitas francesos en lo cas de que sian expulsats de Fransa. Lo partit clerical no podia tolerar que s'aprobés aquell projecte, sens manifestar als que en Fransa adoptan una actitud verdaderament facciosa, que també en la monarquía lliberal per excelencia hi ha qui festeja als enemichs de la llibertat y qui per donarlos acullida en son pais no repararia en comprometer la tranquililitat y la pau interior á cambi d'algunas indulgencias del Papa y algunas caricias dels jesuitas. Mes lo partit lliberal que ha renyit ja sérias

batallas ab sos enemichs, ha sostingut ab constancia la supremacia del Estat sobre las pretensions de la cort papal y contra las exigencias del element ultramontá. Lo ministre de Justicia ha declarat que la conducta que seguiria 'l govern ab los jesuitas y demás frares francesos seria la mateixa que ha seguit ab los religiosos alemanes. Los jesuitas, al ser expulsats de Fransa, trobarán tancadas las portas de Bélgica, las de Alemania, las de Austria, que també ha manifestat que ni 'ls necessitava ni 'ls volia, las de Suissa y las de Italia: podrán trucar á Espanya; aquestas las trobarán obertas, puig necessitan de sos serveys los conservadors per acabar de fer felís á una nació, sobre la que pesa sempre l' esprit mesquí de la reacció. Espanya, com si no 'n tingués prou ab los jesuitas que ocupan cátedras en Universitats é Instituts, permetrá que en diferents sitis de la península estableixin collegis, que serán altres tants focos de fanatisme y de conspiració, que educarán la juventut per renovar las gloriosas tradicions del partit, que tantas vegadas ha devastat nostres camps, cremat nostras vilas y assassinat freda y cobardement á nostres germans lliberals.

Creyém que 'l camí que fan es lo que la llógica aconsella. De Fransa á Espanya, y quan aquesta 's desprengui dels jesuitas, ¿ahont anirán á parar? la contestació 'ns sembla senzilla: á Marruecos.

CETTIWAYO.

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

Madrid 10 de Maig.

Freda y peresosa ha comensat avuy la sessió; al venir ja ho presumia al veure la animació oficial de la gent elegante y de bon tono en lo carrer de Alcalá, plé de cotxes y ómnibus quals sagals cridaban á desdir: «¡Ala senyors, á las carreras de caballs, al Hipódromo!» Are bé; acceptant que 'l comte de Toreno es un hipófil entusiasta y que en aquesta afició aristocrática 'l segueixen molts altres diputats, tan sols siga per lo bon tono que s' atribueix al espectacle, era natural l' aspecte que habia d' oferir la sessió. Tot l' interés del país está avuy en l' Hipódromo, al mateix temps que la temperatura es benigna y tot convida á passejar y á divertir-se. ¿Qui pot exigir als diputats que pensin en los presupostos pera l' efecte de discutirlos, quan en l' Hipódromo hi ha tants plahers en perspectiva?

Y en efecte, després de varias preguntas sobre un acort del Consell de ministres desentjant un projecte d' en Sanchez Bustillos sobre zonas marítimas, de Vivar; sobre hisendas de comte y duch y demanant altres alguns documents, s' ha constituhit lo Tribunal de actas graves pera la vista de la de Villacarrillo. No hi ha hagut qui demanés la paraula y 'l tribunal ha fallat declarant nula la elecció.

Després, ¡cap al Hipódromo y viva Espanya!

Contrasta horriblement aquesta conducta, ab una reunió que han celebrat avuy los diputats per la provincia de Lugo. Sembla que han rebut cartas tant alarmants de sos respectius districtes que ells mateixos están desconcertats; se tracta de la fam que s' ha apoderat de la provincia de Lugo y moltas altres, fins al extrem de caurer los homes morts pe'ls carrers. Apurada completament la cullita del any passat, paralísat lo comerç y sens trevall en aquesta época de excitació y de trevall fisiològich extraordinari, las enfermetats de totas classes castigan horriblement á aquesta provincia de Galicia, ja pobre de sí.

Los diputats gallegos han resolt acudir al Govern en demanda d' auxili y'l Govern, passats molts dias'ls hi enviará lo que pugui; perque es precis atèndrer á las necessitats del Hipódromo, base principal de la cria caballar.

Ningú está pera ocuparsé de res; aixi es que no hi ha una noticia que valgui la pena. La huelga dels polítichs oficials nos priva de las sensacions á que 'ns tenen acostumats; y perque no hi hagi res pera dir y s' acabi millor la legislatura, no hi haurá espectacle polítich, no hi haurá lo gran debat, y aixó que are es un Cánovas qui 'l busca.

X. DE X.

Lisboa 8 de Maig.

Las corts han sigut prorogadas fins al 15 de Maig. La discussió ha prés major interés desde las proposicions presentadas pe'l senyor Rodrigues de Freitas, que, com ja diguerem, foren admesas. Las sessions son genaralment consumidas en discussions estérils, y aixi se van prolongant ab poca ó cap utilitat pública. Fins si algun orador, com en Rodrigues de Freitas, demana la paraula pera condemnar aquest ordre de cosas, se veu interromput pe'l president de la Cámara, per dirli que alló altera l' ordre y que ni tan siquiera vol concedirli la paraula. Las corts debian esser tancadas lo 31 de mars, després se decidí qu' estarían obertas fins al 15 d'aquest mes, y are es molt probable qu' encare se prorogará la seva clausura quinze dias mes. ¿Y de tot aixó quins beneficis n' hem reportat? Quasi res, ó res, á favor del poble; contra d'ell, molt han fet los nostres legisladors.

En la setmana passada, un telégrama de la agencia Havas nos anunciava de Sant Petersburg la aliansa de Portugal ab Russia contra la Xina. No se sab res de positiu sobre aquest assumpto; lo govern ha declarat que res d' aixó existia; lo que unicament los hi puch dir, es que ha estat entre nosaltres, no fa molt temps, un emissari de Russia, y que 'l govern ha enviat algun dels nostres esscassos navios de guerra á la nostra colonia en Xina, Macao. Los xinos ja fa molts anys que 'ns disputan la nostra possessió, y mes tart ó mes aviat l' hauriam de perdre, si 'ls governs continuessin ab lo deplorable sistema colonizador que ara segueixen, si á n' aixó se li pot dar lo nom de «sistema.»

Un dels fenómenos que millor determina la nostra situació económica, l' estat financier del país, la crisi profunda del treball qu' estem travessant, es l' emigració. En part aquesta es deguda al esprit aventurer qu' hem heradat dels nostres avis, los navegants portugueses dels sigles XV y XVI; en part al odi inveterat dels uostres pagesos al militarisme, y principalment, es la causa d' aquesta emigració constant y gradualment aumentada, la falta de treball ó las tristas condicions dels cultivadors de la terra, que cada cop s' han vist mes agravats directa é indirectament per tots los governs. L' agricultura en las provincias del Nort está quasi completament abandonada á las donas, y en lo Sur se troban inmensas extensions de terreno incult y poch menos que en estat salvatge. Aquest any passat l' emigració portuguesa, solsament per Rio de Janeiro, ha sigut de 8,796 emigrants, dels quals eran del continent 7,447 individuos; de Madeira, 1,054, y de las Assores, 295. Be podem considerar extraordinarias aquestas xifras.

Regna gran entusiasme en tot lo país per la conmemoració del aniversari de Camoens. Lo dissapte passat se reuní en la sala de la societat de Geografia la comissió executiva dels escriptors iniciadors dels festeigs, y rebéren als delegats de mes de 150 associacions populars, ja sigan científicas, comercials, artísticas, políticas, industrials, etc., etc. Allí estaban representadas totas las classes socials, unidas pe'ls llassos sagrats del sentiment de nacionalitat. Lo poble portugués á la fi s'eleva; jo crech qu' aquesta nació encara te ele-

ments de vida, y que Camoens ha de conduhir á n' aquest poble al concert dels paissos civilisats. Tots ells prenen part en la commemoració del centenari. Alemania, Fransa, Inglaterra, Espanya y especialment lo Brasil, contribuheixen á celebrar la memoria del gran épich, del «Homero de las llenguas vivas», com va titularlo l' Humboldt en lo seu «Cosmos.» La Catalunya no s' ha mostrat indiferent á la nostra festa nacional: en Víctor Balaguer, lo distingit jefe del romanticisme en Catalunya, ha enviat una poesia seva pera 'l «Portugal á Camoens.» Pera commemorar al gran épich també han enviat bonicas poesias la senyora Agna de Valldaura y 'ls senyors F. Pelay Briz y Artur Masriera y Colomer.

S' inaugurarà la setmana passada l' exposició de Bellas Arts en l' edifici de l' Academia. En una de las próximas correspondencias dirém algunas paraulas dels quadros exposats.

En lo teatro de Sant Carlos, qu' ha tancat ja sas portas, se feu lo benefici de'n Tamagno que fou molt concorregut, com lo de la Borghi-Mamo. En Tamagno va cantar alguns trossos del «Troador» y dels «Hugonots.»

TEIXEIRA BASTOS.

Perpinyá 10 de Maig.

Ahir va acabar la Exposició regional, que ha comprés vuit departaments. No volguent jo seguir la rutina de alabar lo que alabansa no mereix, ni tan sols atenuar lo digne de la crítica, dech fer constar ans de tot que la Exposició ha sigut fracassada. La política, segons he pogut entendre hi ha mediat; pero no creh jo que 'n sigui la única ni la principal causa. Per mí succeheix als francesos ab las Exposicions lo que als espanyols ab las conferencias: ne fan massas y son poch sérias.

¿Quin judici vol formar d' un concurs regional en que tots los productes de la terra s' han reduhit á «cocons» de seda, un mostruari de grans de un «pepinerista» de Beziers, unas 100 botellas de ví y poca cosa mes, tant poca, que tot podria exposarse en los aparadors de la Criolla?

En bestiar llanar y boví es en lo que hi ha hagut mes exposat y mes bó; pero res de la rassa caballar. Afegimhi alguns galls mónstruos, poch cupills y mes poch anechs, y está acabat lo referent á animals.

En maquinaria é instruments, gran decepció per lo públich intel·ligent. Ocupan la major part de la magnífica nau central de l' Explanada dels plátanos set ó vuit máquines de bàtre, mentres que sols hi ha un ó dos expositors de aradas vinyaronas, sent aixis que las primeras son poch menos que inútils en aquet país viticol, y que convindria que hagués pogut veure las aradas, escarificadors y altres instruments del célebre constructor Sochu-Pinet. No hi faltaban, es vritat, las acreditadas bombas de las conegudas casas de Noel y Baume, ni las prempsas de ví de Mabilie, ni alguna «trepitxadora», filtres y altres eynas per l' istil: pero poch y conegut. Tan sols han cridat l' atenció una bomba sencillíssima per los líquits dels famers, de preu 50 y 60 franchs, una batadora per la petita cullita, de preu 480 duros, y un molí de vent per extreure grans quantitats d' aigua, que funcionaba ab una fortíssima tremontana, aixecant un volum espantós de líquit.

Las segadoras y dalladoras de Woht, Jhonston, Osborne, nort-americanas, junt ab alguns rasclas, talla-pallas, triadoras, etc de la casa Pelter y de la de Deker, ocupaban una bona part.

Olvidaba fer menció de una «boiteuse» que, ab gran rapides feya bultos d' herbas de 100 kilos per medi del vapor, quedant tan apretats que semblaban de pedra.

Resumim: fracás complet, puig hi sobran algunas cosas y n' hi faltaban moltas.

La concurrencia escassa també, habenthi contribuhit lo mal temps y l' saberse anticipadament que no hi hauria gran cosa.

Vaig assistir á una sessió de la Societat d'

Agricultura en la que prengueren la paraula Mr. Oliver, Mr. Lichstanein, Mr. Sant Pierre, director de l' escola d' Agricultura de Montpeller, y altres personas inteligents. Se ocuparen extensament de la filoxera. La síntesis de sos discursos es que 'ls insecticides son bons, empleats á la dossis de 32 grams per metro quadrat, perque allargan la vida dels ceps (sistema cultural) y que á altas dosis sols poden probarse quan la plaga es poch important. Que la salvació de las regions vitícolas sols pot esperarse de la plantació dels ceps americans. Aquet punt fou lo que mes se tractá, apareixent conformes tots en que 'ls ceps americans son resistents y en que lo ví que donan es sols passador.

Me falta temps per explicar los punts citats; me 'n ocuparé un altre dia.

Lo Corresponsal especial.

Girona 10 de Maig.

Lo dijous passat y per despido de la companyia de sarsuela, tingué lloch l' estreno del «Himne á Girona», cantat pe'l coro «Orfeon», y que tant magistralment han compost los celebrats músich y poeta Srs. Vidal y Vinardell. Al teatro hi assistí una numerosa y escullida concurrencia que no 's va cansar d' aplaudir estrepitosament la composició y lo bon despenyo que obtingué, demanant ab molta insistencia la repetició de l' obra, á lo que se accedí per la societat coral que dirigeix don Anton Lell, veient coronat autors y executants sos esforços ab una forta salva d' aplausos que 'ls prodigá un públich entusiasmá é inteligent.

Desitjaria que per medi d' aquesta correspondencia rectificqués l' anterior, que sens dubte per equivocació d' impremta, al tractar del *despejo* en la escalinata de la Catedral, se estampá: «per dar por á mitja dotzena de familias», devent dir *pas*; á pesar de que ja conto que 'ls ilustrats lectors del DIARI ho tenian rectificat anticipadament.

Ahir degué tenir efecte una vetllada jocósria, com podrá veurer per la papeleta que tinch lo gust d' acompanyarli. Segons tinch entés, lo programa fou lo següent:

Primera part.—Primer, Discurs del president, explicatiu del objecte de la reunió.—Segon, Cant per un coro format exprofés, de un himne patriótic.—Tercer, Lectura de poesias.

Segona part.—Primer, Altre discurs de la presidencia.—Segon, Schotisch corejat.—Tercer, Lectura de poesias de tots calibres y condicions.

Son moltes las personas que s' ocupan d' aquesta funció y molts també los comentaris que s' en forman, podentli assegurar que no té altre objecte que passar un rato alegre y divertit y may se ha concebit pe 'ls iniciadors, com molts suposan, la idea de ridiculisar á cap autoritat ni á la Associació literaria de que tots ab molt de gust ne forman part.

Lo corresponsal.

Manresa 11 d' Maig.

Encara que per circumstancias fortuitas, que desitjo cessin ben abiat, los lliberals de Manresa 'ns veyém privats de las xispejantas cartas del corresponsal que firma *Lo Mateix*, no per aixó lo DIARI CATALA s' ha de quedar orfe de noticias, ni nosaltres tampoch.

Me declaro, donchs, ab permis del nostre senyor Pere, substitut del antich corresponsal, desitjant que ben abiat me torni á pendre la feina.

Lo Mateix ja 'ls enterá de que aquí en Manresa tenim un Pare Armengol, qu' es jesuista, que sembla que s' esbrabi ab nosaltres de las rabiadas que li deuen fer pendre 'ls francesos.

Aquest «pare» no guanya per ensopegadas. Dias arrera ja recordarán que desde la trona va dir deu mil disbarats contra 'ls que no saben parlar catalá, lo qual li valgué una entrevista en la que 's vegé en lo cas de cantar una

palinodia ab veu mes alta que quan canta lo *gori gori*.

Donchs are, acaba de esbrabarse ab los lliberals tots, tant si parlan catalá com nó, desde la trona de la iglesia del pobre de Sant Fructuós, distant d' aquí unas duas horas. En son sermó estigué persuassiu, iracundo, enérgich; tant fou aixís, que fins doná duas vegadas lo crit de: **¡VISCA LA INQUISICIÓN!**

L' efecte que produhí semblant sortida de tó ja se 'l poden figurar. Tothom exclamava: «d' aixó se 'n diu sermonejar fora de la trona;» y are un, are dos, are tres, are vint, tots los oyents li anaren desfilant deixantlo sol ab quatre beatas d' aquellas que van á sermó per estalviar oli ó per no gastar cadira.

Lo pare Armengol, al adonarse del paper ridícul qu' estava fent, acabá 'l sermó (?) com vá poder, y al abandonar l' iglesia, s' encará ab la gent desafiant á tothom que vulgués ser son contrincant, ja en lo terreno de la discussió (que millor s' hauria de dir de la cridoria) ja en altre terreno que jo 'm pensaba vedat per certa gent, fins que 'm demostraren que no 'ls fets de l' última guerra civil.

L' indignació contra 'l jesuista era gran; pero no faltá qui digués á la gent: «á poch á poch, minyons, que 'l mon roda. ¿Us alarmeu perque 'ls jesuitas s' enfilan? Deixeu los enfilan, que com mes alts sigan, mes estrepitosa haurá de ser, un dia ó altre, sa caiguda.

Tinch cosas grans per contalshi del nostre senyor Pere; pero avuy lo deixaré tranquil, perque ningú parla d' altre cosa que del pare Armengol y de son sermó tan inquisitorial que fins fá olor de socarrim.

Lo barbut.

Tárrega 10 de maig.

Gracias á una benéfica y abundant pluija, la festa major que 's celebra 'l dia 13 y 14 del actual promet ser bastant animada y 'ls duenyos del «Salon de Recreo» magnífich local que medeix 13,000 peus quadrats, se proposan adornarlo ab gust exquisit per los balls que tindrán lloch los dias mencionats.

Lo representant de la casa Muller de Tarragona que té establert aquí un gran comers de vins ha denunciat unas 20 cargas de dit líquit fucsinat que tenia contractat á 18 pesetas la carga.

Si tots los que tractan en vins ho fessin com ell, potsé s' acabaria la mala fé y no hi hauria especuladors ab la salut dels que buscan lo barato, per no arribárloshi 'l sou que guanyan á satisfacer sas necessitats.

Lo Corresponsal.

Noticias de Catalunya

GANDESA, 9.—Com esperabam, y á pesar del mal temps del primer dia de fira, hem tingut transaccions en gran escala y molta abundancia de bestiar. Segons datos que hem adquirít, tan sols del de llana se n' han presentat de quinze á setze mil caps. Lo caballar, mular y boví ha sigut també abundant, de manera que entre tot s' ha fet una bona fira.

LLEYDA, 11.—Avuy celebra aquesta vila la festa major, qu' aquest any consistirá principalment en cerimonias religiosas y professó. La banda d' inginyers que dirigeix lo senyor Roig, y qu' ha vingut expressament, acompanyará aquest dematí al Ajuntament als oficis de la Catedral, y assistirá aquesta tarde á la professó junt ab la banda d' Extremadura. A dos quarts de nou del vespre se celebrará la distribució de premis als llorejats en lo certámen de la Societat Literaria, en lo local de la mateixa. A las nou de la nit tindrà lloch lo ball de la societat Tranquil-Taller, per qual motiu s' han adornat magníficament lo saló y la fatxada, qu' estarán profusament iluminats. També hi haurá ball á la mateixa hora en lo «Casino de Artesanos.»

SABADELL, 11.—L' aplech de la Salut s' ha verificat ab molta animació. La hermosura dels dias, que han estat completament bons

ha convidat á las sortidas y foradas. Lo diumenje y ahir, la major part de las societats van dar balls, y tots ells estigueren molt condecorats y las orquestas acertadas, aixis en la elecció com en la execució de las pessas.

Molts forasters.

Noticias d' Espanya

Madrid 10 de maig.—De *El Liberal*.

Una comissió de senadors y diputats de la provincia de Lleyda va conferenciar ahir ab lo senyor ministre de la Guerra, sobre la qüestió del ferro-carril de Lleyda á *Pont du Roy*, que com es sabut crusa la zona militar del Pirineu.

Los representants de la provincia creuen que 'l senyor ministre de la Guerra accedirá á sas pretensions, las quals están conformes ab lo proposat per lo ministeri de Foment.

Secció Oficial.

ATENEO BARCELONÉS.

Aquesta nit á dos quarts de nou lo soci don Antoni Morales Perez, donará una conferencia, en la que desarrollará lo següent tema: «La Guerra en sa relació ab la Cirugia.»

Barcelona 12 de Maig 1880.—Lo Secretari general, Ricard Esteve.

EMPRESA CONCESSIONARIA

D' AIGUAS SUBTERRÁNEAS DEL RIU LLOBREGAT.

S' treuen á pública subasta los trevalls de obertura de rechs pera la canalisació de algunas dels carrers de la vila de Sans, la qual tindrà lloch lo próxim dissapte, dia 15 del actual, á las 11 del matí. Los planos, plech de condicions y modelo de proposició, estarán de manifest desde 'l 12 del actual en las oficinas de la Empresa, Rambla de Catalunya números 5 y 7 baixos, admetentse proposicions en plech tancat fins l' hora senyalada pera la subasta.

Barcelona 8 Maig 1880.—Per la Empresa.—Lo Administrador, F. Vila.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostres detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueig, en lo dia d' ahir.

Eroilan de Campomanes, Barcelona.—Anton Prats, Haro.—Dolors Cejuela, Sevilla.—Tomás Aldaya, Habana.—Mariano Perez, Tarragona.—Robert y companyia, Montevideu.—La Colonia Espanyola, id.—Bungas y Dominguez, Buenos Ayres.

Barcelona 10 de Maig de 1880.—Lo administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

CERTÁMEN LITERARI DE L' ARANYA.

ANY II.

Desitjosa com sempre dita societat de contribuir al conreu de la literatura catalana, donant expansió al *género festiu y humorístich*, convoca á los escriptors catalans que 's dignen contribuirhi, ab las subjeccions següents:

Desde avuy fins á las duas horas en punt de la tarde del dia 30, últim de Juny prop vinent, serán admesas totas las composicions obtant als premis abaix indicats, las quals deurán esser inéditas y originals, exijintse rigurosament l' anónim per part dels autors y dirigidas al Secretari del Jurat, carrer de l' Aurora, n.º 1, pis tercer.

Las composicions se rémétrán sense cap plech que continga lo nom del autor ni contrasenya de cap mena. Los títols y lemas de las que sigan dis-tinjidas, se publicarán en los periódichs de la capital, y 'ls respectius autors podrán acreditar serho presentant al Secretari del Jurat las duas primeras y duas últimas ratllas, ó borrador, entregantli 'l verdader nom en plech clós, sis dias avans de l' adjudicació dels premis, entenentse que renuncian á aquestos, los que no cumplien ab semblant condició.

Lo diumenje 25 de Juliol, á la tarde, serán distribuidos en sessió pública los premios y accésits en lo lloch que s' anunciará ab temps, y proclamats los noms dels autors premiats, com també se farà igual distinció als que n' hagen resultat mereixedors.

CARTELL.

PRÉMIOS ORDINARIS.

Una planxa de marbre negre al los atributs de «L' Aranya» y escut de la societat, tot de plata á la mellor PARODIA, original, del género trágich ó dramátich en un ó dos actes, escrita en vers.

Un ram de plata ab l' inscripció d' or, al mellor romans histórich, festiu ó humorístich.

Una ploma de plata y or á la poesia catalana festiva d' assumpto llibre.

PRÉMIOS EXTRAORDINARIS.

Una barqueta de plata, ab la corresponenta vela, oferta de la societat recreativa-literaria de la Barceloneta, «Lo Llorer», al treball en prosa ó vers que descriu ab mes vritat la vida y costums del pescador.

Un paisatge al oli, obra feta del artista En Jaume Pahissa, que l' ofereix al mellor aplech de cinch sonets, que tots plegats formen un poemeta.

Trenta fotografias (tipos diferents) del actor catalá N' Iscle Soler, ofrena del fotógrafo En Rafel Arenyas, que s' adjudicará al que presenti lo treball de costums en vers ó prosa, qual acció deurá passar precisament en un taller de fotografia.

Lo retrato d' Isop, fet d' argila que ofereix lo distingit escultor En Rafel Atché, á la faula festiva mes original.

Un estuig, contenint un parell de botons de camisa de mareperla y *marfil* ab las inicials d' or del autor que surti premiat, oferta del fecundo autor dramátich En Jaume Piquet Piera, á la mellor poesia humorística describint una anada á Pedralbes.

Un exemplar del busto de Cervantes, fet d' argila, obra artística del reputat escultor En Rosendo Nobas, que l' ofereix á la mellor composició en prosa ó vers que canti las lamentacions atribuladas d' un artista pobre.

Un estuig contenint *un magnífich y artístich atribut alegórich del treball*, composició de mérit y valor, fet á la má, del industrial Pere Mr. Santcrístófol, que l' ofereix á la mellor poesia festiva LA CANSÓ DEL MANYÁ.

Sis oleografias, oferta del litógrafo En Ramon Riera, als 48 lemas per redolins ab forma de versos apariats mes graciosos. Si la societat concedeix lo seu permís, aquet treball se publicarà ilustrat per un artista qu s' ha ofert á ferho. No s' atmetrá cap nom d' autor que siga pseudónim.

Lo Jurat fá notar als escriptors que concorren al Certámen, que encare que aquet sia *festiu y humorístich*, s' exijirá en las composicions, que guardin las formas literarias degudas, ja que estas caben en tots los géneros. Aixís meteix se recomana que s' evite 'l caure en lo realitme vulgar y que 's fuge del xavacanisme.

La societat L' ARANYA se reserva per durant un any la propietat de tot lo premiat que 's publicarà en la forma que 's crega mes convenient.

Lo Jurat calificador, votat per la dita societat 's compon dels senyors següents: D. *Conrat Roure*, PRESIDENT. — D. *Damás Culvet*, VICE-PRESIDENT. — D. *Francesch Pelay Briz*. — D. *Angel Guimerá*. — D. *Francisco Maspons y Labrés*. — D. *Antoni Careta y Vidal*. — D. *Joseph O. Molgosa Valls*, SECRETARI.

Barcelona 1 Maig de 1880.—Per la societat «L' Aranya».—Lo President, *Valenti Puig*.—Lo Secretari, *Miquel Bassols P.*

CAIXA D' AHORROS
DE LA PROVINCIA DE BARCELONA.

Han ingressat en la fetxa de aqueix dia 39.908 pessetas procedents de 1098 impositons essent 93 lo número de nous imponents.

Se han tornat 32702 pessetas 42 céntims á petició de 193 interessats.

Barcelona 9 de Maig de 1880. — Lo Director de torn, *Jaume Codina*.

MONTE-PIO BARCELONÉS.

En la subasta de robas que 's celebrarà á las 9 del matí del dimars dia 11 del corrent se posarán en venda los préstams desd' el número 2701 al 6,100, abdos inclussiu.

Barcelona 9 de Maig de 1880. — Lo Director de torn, *Joseph Erasme de Janer*.

CAIXA D' AHORROS
DE LA VILA DE GRACIA.

Han ingressat en la fetxa de aqueix dia 350 pessetas procedentes de 62 impositors, essent o lo número dels nous imponents.

Se han tornat 260 pessetas á petició de 2 interessats.

Gracia 9 de Maig de 1880.—Lo director de torn, *Diego Perez*.—Lo Secretari, *Manel Andreu*.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 10 á las 12 del 11 de Maig

Casats, 1.—Viudos, 1.—Solters, 1.—Noys, 6.
Abortos, 0.—Casadas, 1.—Viudas, 2.—Solteras 2.—
Noys, 6.

NAIXEMENTS

Varons 9 Donas 13

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Palma, pailebot San José, ab efectes.
De La nouvelle, llaut Neptuno, ab pipas viudas.
De Orán, pailebot Soberano, ab sagó.
De Cardiff, vapor Bellver ab carbó.
De Pernambuco, bergantí Chile ab cotó.
De Nova Orleans, fragata Voladora, ab dogas y cotó.
De Saeannah, corbeta noruega Naja, ab efectes
Además 3 barcos menors ab carbó sal y altres efectes.

Despatxadas

Pera Manila vapor Reina Mercedes ab efectes.
Id. Cete goleta francesa Pensee.
Id. Nouvelle bateo italiá Versiglia.
Id. Palma goleta San Mariano.
Id. Malto bergantí italiá Maria Angela en lastre
Id. id. bergantí italiá Nuova Lucia.
Id. Micarnichi corbeta noruega Marie.
Id. Cardiff vapor inglés Cincora.
Id. Burdeos vapor inglés Sir Walter.
Id. Cardiff vapor inglés Henry.
Además 10 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Tarragona bergantí goleta Encarnacion.
Id. Cienfuegos corbeta J. M. B.
Id. Liverpool vapor Nieta.
Id. Marsella vapor Valencia.
Id. Alicante vapor San José.
Id. Bilbao vapor Victoria.
Id. Cardiff vapor inglés Henry.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 11 DE MAIG DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 48'60 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista, 5'07 p. per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, 5'07 p. per 5 ptas.

8 DIAS VISTA.		DIAS VISTA.	
Albacete.	1 dany.	Málaga.	172 dany.
Alcoy.	172 »	Madrid.	172 »
Alicant.	378 »	Murcia.	172 »
Almeria.	172 »	Orense.	374 »
Badajos.	378 »	Oviedo.	374 »
Bilbau.	578 »	Palma.	374 »
Búrgos.	1 »	Palencia.	374 »
Cádiz.	172 »	Pamplona.	374 »
Cartagena.	378 »	Reus.	178 »
Castelló.	374 »	Salamanca.	1 »
Córdoba.	378 »	San Sebastián.	374 »
Corunya.	172 »	Santander.	578 »
Figueras.	578 »	Santiago.	172 »
Girona.	578 »	Saragossa.	172 »
Granada.	172 »	Sevilla.	174 »
Hosca.	374 »	Tarragona.	178 »
Jeres.	172 »	Tortosa.	172 »
Lleyda.	578 »	Valencia.	172 »
Logronyo.	374 »	Valladolid.	374 »
Lorca.	1 »	Vigo.	174 »
Lugo.	374 »	Vitoria.	578 »

EFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 17-97 172 d. 18'02 172 p.
Id. id. exterior em. tot. 19'10 d. 19'20 p.
Id. id. amortisable interior, 39' d. 39'25 p.
Id. Provincial, ' d. ' p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 38'20 d. 38'40 p.
Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p.
Id. del Banch y del Tesor, série int. 98'75 d. 99' p.
Id. id. exterior, 99'15 d. 99'30 p.
Id. Tesor sobre prod. de Aduanas, 97'90 d. 98'10 p.
Bonos del Tesor 1.ª y 2.ª série, 95' d. 95'15 p.
Cédulas del Tesor hip. de Espanya.
Accions del Banch hispano colonial, 116'90 d. 117'10 p.
Oblig. Banch Hispano Colonial, 99'90 d. 100'15 p.
Id. del Tesor Isla de Cuba 87' d. 87'50 p.
Billets de calderilla, série B. y C., ' d. ' p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 144' d. 144'50 p.
Societat Catalana General de Crédit, 160' d. 161' p.
Societat de Crédit Mercantil, 37' d. 37'25 p.
Real Comp. de Canalización del Ebro, 13' d. 13'15 p.
Ferro-carril de B á Fransa, 112'90 d. 113'10 d.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 168' d. 168'50 p.
Id. Nort d' Espanya, 70'75 d. 71' p.
Id. Alm. á Val. y Tarragona, ' d. ' p.
Id. Valls a Vilanova y Barcelona 37'50 d. 38' p.

OBLIGACIONES.

Empréstit Municipal, 101'70 d. 102'25 p.
Id. id. céduas hipotecarias, 100' d. 100'25 p.
Id. Provincial 105'50 d. 106' p.
Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 97'75 d. 98' p.
Id. id. id.—Série A.—57' d. 57'50 p.
Id. id. id.—Série B.—57'75 d. 58' p.
Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105'85 d. 106'10 p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 102' d. 102'25 p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras 61' d. 61'15 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadesas, 94'15 d. 94'35 p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 48'70 d. 48'80 p.
Id. Córdoba á Málaga, 57'25 d. 57'50 p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 30'25 d. 30'50 p.
Aguas subterráneas del Llobregat, ' d. ' p.
Tranvia de Barcelona á Sarriá, 93'0 d. 94' p.
Canal d' Urgell, ' d. ' p.
Fabrill y Merc. Rosich germ. Llusá C.ª ' d.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 11 de Maig de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. % 17'95
» » ext. al 3 p. % 19'32 112

Deuda amort. ab interés de 2 p. % int. 39'50
Bonos del Tesor de 2,000 rals. . . . . 95'85
Oblig. del Banch y Tesor, série int., 99'30
Id. del Tesor sobre prod. de Aduanas 98'10
Id. generals per ferro-carrils. . . . . 38'20

Paris. 3 p. % consolidat francés. . . . . 85'50
3 » » ext. espanyol 18'114

Lóndres. 3 p. % consolidat inglés. . . . . 99'3116

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres.

Madrid.—Consolidat interior. . . . . 17'93 112

» Subvencions. . . . . 38'20

Paris.—Consolidat interior. . . . . 16'93

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 17'85 diner y 17'87 y 112 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

LO NEN

RAIMUNDO POUS Y BONET

HA PUJAT AL CEL

Sos affigits pares, avia, oncles, tias, oncles y tias polítichs y demés parents, pregan á sos amichs y coneguts se serveixin assistir avuy á dos quarts d' onze á la casa mortuoria, carrer de la Fenosa, núm. 14, pis primer, pera acompanyar lo cadavre á la última morada.

No s' INVITA PARTICULARMENT.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 12.

Don Francisco de Paula Gonzalez y Angel.—Primer aniversari; funeral y missas á las 10 mati en Santa Clara.

Don Lluís Nicolau y Corrons.—Funeral y missas á las 10 mati, en Sant Pere.

Don Anton Raich y Domingo.—Funeral y missas á las 10 mati en Santa Maria del Mar.

D. MANEL CASTELLANOS ROCHA

NATURAL DE MOMPOS (ESTATS-UNITS DE COLOMBIA)

Morí lo dia 11 del actual

E. P. D.

Sa desconsolada mare, germans, germans polítichs, oncles, cosins y demés parents ausents y en representació d' ells son cosí don Santiago García Pinillos, participan á sos amichs y coneguts tant sensible pérdua, y pregan lo tinguin present en sas oracions y se serveixin assistir, avuy á las nou del mati á la casa mortuoria, carrer de Montaner, núm. 9, principal, pera acompanyar lo cadavre á la iglesia de Sant Antoni, parroquia dels Angels, ahont se li celebrará un ofici de cos present, y d' allí al Cementiri.

No s' invita particularment.

SOLUCIÓ CASES

de clorhidro fosfato de cals.

Unica aprobada y recomenada, per la Real Academia de Medicina y demés corporacions mélicas, que la recomanan eficazment com 'l mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de apetit, etc., sustituhint abventaja á la de Coirre.—Al por major Sényors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 4.—Barcelona.

Marca de la fábrica.

CALSAT Á MÁQUINA.

BARATURA SENS IGUAL. — Carrer de la Fustería, 5. Botinas pera caballer de 7 pessetas y mitja á 12. — Id pera senyora de 6 á 13. Tot lo calsat portará estampada en la sola la marca de fábrica.

LAMPISTERÍA

DE

FRANCISCO CANTIBELL

Se construeixen y adoban tota mena d' aparatos de gas.

CARRER DE LA PALLA, 13.

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFUROS AGUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes eficá que lo de l' aygua de la Puda.—Als pochos dias de pénétre caubhen las crostas y las escamas y s' assecan las nafres brianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produheix en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únich de puratju que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destruheix en poch temps los efectes causats per l' us del mercuri.—Correjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l' empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

BARCELONA.

NOVAS TRAJEDIAS

per

VICTOR BALAGUER.

Aquest llibre conté 156 planas y las tragedias se titulan:

LAS ESPOSALLAS DE LA MORTA.

LO GUANT DEL DEGOLLAT.

LO COMPTE DE FOIX.

RAIG DE LLUNA.

Se ven en las llibrerías de Verdaguer, Puig, Masferrer y Teixidó y Parera al preu de 8 rals.

RELOTJES SEGURS.

de los mellors autors y fábricas á preus may vistos
per lo baratos, assegurats per lo
relojter constructor

DON JOAN FELIU Y CODINA.

LO QUE NO SURT BO 'S CAMBIA

SE FAN TOTA MENA D' ADOBS ASSEGURATS PER DIFÍCILS QUE SIGAN

Plassa del Angel, cantonada á la Boria.

EXACTITUT

SEGURITAT

TINTORERIA ANTIGA DEL REGOMIR.

REGOMIR 7 Y 9,

Especialitat en tenyir y rentar roba per home, sens necessitat
de desferla.

NO MES CABELL BLANCH AYGUA DE LLADÓ

Pera tenyir lo cabell sens tenir que rentarlo avans ni després. No toca 'l cútis ni perjudica la salut: preparació sens igual, que mullantlo dos ó tres vegadas al mes aumentan la fortaleza y deté sa caiguda, tornant lo cabell canós á son primitiu color. Se garantisa son bon resultat: á 2 y 4 pessetas ampolla. Carrer de la Boquería, 26, primer, Barcelona.

MAGATZEM

D' OBJECTES D' ESCRIPTORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobará un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduhits.

Especialitat en oleografias.

DESPESES

Prop la Plassa de San Jaume, Palma de San Just, 1, pis segon, acceptarán dos ó tres despesas; bon menjar, rentar y planxar, 12 duros al mes.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telégramas

DE LA PREMPA EXTRANJERA

Paris, 10 maig.—Ahir al mitj dia va estallar un incendi en lo bosch de Fontainebleau cremantse'n deu hectáreas. S' ignora la causa del sinestre. Actualment l' incendi está ja dominat.

—La candidatura de Blanqui ha sigut acceptada en Lyon en una reunió de 1.500 personas.

Lóndres, 9.—Mr. Herbert Gladstone es elegit en Leeds sens oposició. Tots los ministres son reelegits á escepció de Sir William Harcourt.

Extracte de telégramas

DE LA PREMPA LOCAL.

Paris, 10.—L' emperador Guillem ha arribat á Berlin en bon estat de salut.

—L' assés del coronel Komaroff no será executat; puig lo Czar ha contestat que no s' oposa á la conmutació de la pena de mort per la de presó perpétua.

—Los periódichs de Nova-York publican telégramas de Nicaragua anunciant que 'l govern d' aquella república ha otorgat á una casa nort-americana la concessió per contituhir una companyia del canal inter-oceánich per l' itsme de Panamá.

(Diario de Barcelona.)

Telégramas particulars

Madrid 10, á las 7' nit.—Un telégra-

ma oficial d' avuy de Cuba diu que Calixto García desembarcá lo divendres en Cogima, immediacions de Mayarí, ab quinze homes, internantse en las montanyas que están á la vista. 'L país no respon á sa excitació y las tropas lo persegüeixen.

Madrid 10, á las 9'45 nit.—Ha sigut anulada l' acta de Villacarrillo.

'L dia 20 regirá 'l nou quadro pera la marxa dels trens.

Ha arribat á Cádiz l' embaixador de Marruecos.

Han sigut donats de baixa en l' armada set barcos per lo seu mal estat.

Madrid 11, á la 1'30 matinalada.—Informació naviera: Lo senyor Bosch y Labrús consumeix tota la sessió pronunciant un lluminós discurs en 'l qual destrueix 'ls arguments de don Gabriel Rodriguez referents á la marina catalana, Compara l' estat de la marina en varias épocas, demostrant los funestos efectes produhits per lo llibre-cambi y patentisa la decadencia de la marina, desde la supressió del dret diferencial de bandera. Lo senyor Bosch y Labrús prova que 'l llibre-cambi no ha beneficiat á la agricultura, ni á la industria, ni al comer. Evidencia que posehim elements pera la construcció de buchs, suficients pera afrontar la competencia. Demaná protecció pera aquesta industria y 'l restabliment del dret diferencial, la procedencia y 'l cabotatge. Dplorá que 'ls llibre-cambistas emplehin arguments que no vol calificar, depressus pera 'ls proteccionistas, y acabá son discurs demostrant que la protecció enriqueix al país.

Madrid 11, á las 3'15 matinalada.—Ve sent objecte de comentaris un suelto que ha publicat *El Diario Español* referent á la actitut en que presumeix haberse colcat lo constitucionalisme.

La *Gaceta* publica alguns decrets de indult y altres disposicions d' escasa importancia.

Madrid, 11 á las 9'15 nit.—Lo representant de Espanya en Washington ha telegrafiat desmentint las noticias que han corregut de estarse fraguant plans filibusters en aquella república.

Ha sigut negada la disminució en los descomptes á n' als funcionarios públichs.

S' ha firmat lo decret declarant ciutat á la vila de Vinaroz.

Paris, 11.—(Per lo cable).—Diuhen del Cairo que s' ha donat un decret suspnent lo pago dels interessos per amortisació del empréstit de 1867 fins que decaygui decissió en la comissió liquidadora.

Es inexacte que M. Waddington hagi rebut encárrechs de passar á Roma ab una missió prop del Vaticá.

Marsella 11, á las 10'15 nit.—(Per lo cable).—Han entrat procedents de ports espanyols los barcos següents: «Estremadura», «Cármén», «San Antonio», «Libertad», «Union», «Corazon de Jesús» y «Belisario».

Imprenta LA RENAIXENSA, Xuclá, 13, baixos.